

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Városok dolga a képviselőházban.

Pécs, 1901. január 18.

A képviselőház tegnapi ülésén Visontai Soma szóvá tette a vidéki városok bajait is, de sajnos, vitát indítani ebben a kérdésben nem tudott, mert Széll Kálmán, aki nyomban utána felszólalt, ezt a kérdést egyszerűen agyonhallgatta. Pedig hát nagyon helyesen hangsúlyozta Visontai, hogy a városok vannak hivatalva, hogy gócpontjaivá legyenek az önkormányzati szabadságnak, hogy ők legyenek tüzhelyei a magyar szellemnek és magyarosodásnak, hogy tőlük áradjon ki az ott megtelepedett középosztálynak és független polgári elemnek a demokratikus szelleme.

Erre pedig nem elegendő az, hogy a miniszterelnök egész általánosságban felvegye programjába a vidéki városok fejlesztését, hogy az új gyáralapításoknál szórványosan figyelembe vegyenek egyes vidéki városokat is; állandó, szerves, rendszeres és elfogulatlan működés kell ehhez; a városok fejlesztését felölelő szerves program azonban ismeretlen fogalom a kormány kebelében. Azokat a gyáralapításokat, a melyekre annyira szeretnek mint a város fejlesztési program kézzelfogható megvalósítására hivatkozni, alig tekinthetjük egyébnek, mint ama kormánypolitika folytatásának, a mely eddig is egyik főoka volt annak, hogy a haladás után törekvő városok az anyagi tönk szélére jutottak.

Valahányszor olyan állami intézmény létesítéséről és elhelyezéséről volt szó, a melytől a városok tekintélyük emelését, népességük és forgalmuk gyarapítását várták, ezt a kormány mindig busásan megfizettette a városokkal. Valóságos licitációt tartottak köztük s a konkurrens városok közül nem azok kapták a hivatalokat, állami üzemeket, a melyek ezekre legalkalmasabbaknak látszottak, hanem a melyek a legtöbb áldozatot hozták értük.

Ugyanigy jár el a kormány most az államilag segélyezett magánvállalatok és gyárak elhelyezésénél. Hogy valamely város ilyen új vállalat székhelyéül kiszemeltessék, az első kérdés megint az, hogy mit és mennyit áldoz a város érte. Ingyen telek és a városi terhek alól való mentesség a minimum, amit a városnak igénynie kell, hogy államilag segélyezett új gyárat kapjon. Szaporodik ezzel a városok lakossága, szaporodnak tehát az igények is, melyeket a városnak nagy költséggel ki kell elégitenie, az emelkedő fogyasztással drágul a piac s mindezzel szemben az új vállalatok adómentességet élveznek, sőt még ajándékot is igényelnek alkalmas telkeknek ingyenes átengedése révén.

Helyesen mutatott rá Visontai a városoknak mindinkább növekvő iskolai terheire, a melyekhez az állam nem járul hozzá, pedig ennek a teherszaporulatnak

jórészt az állami alkalmazottak az okozói, akiknek gyermekei az iskolák és tanerők szaporítását teszik szükségessé, de a városi terhek alól föl vannak mentve.

Hasonlóképp folytonosan szaporodnak azok a terhek, a melyek a városokra az állami közigazgatás közvetítése folytán nehezedenek. Ezek ellátására folyton új hivatalokat kell szervezni, a régiak személyzetét szaporítani, a tisztviselők fizetését a kor igényeinek megfelelőleg emelni, de mindez a városi adóköteles polgárok zsebéből kerül, az állam, mely a megyei igazgatást az állampénztárból, tehát a városi polgárok adójából is, fődözi, a városi igazgatás költségeihez egy fillérrel sem járul, sőt egymásután szedi el a városok jövedelmi forrásait, mentesíti a saját alkalmazottait a városi adók alól és sokkal súlyosabb adókkal terheli a városi adózót, mint a vármegyei községek lakóit.

Nos és mit tett a mostani kormány, a mely a városfejlesztés hangzatos frázisát felvette programjába, ennek a programnak a megvalósítására, a fentebb vázolt igazságtalanságok orvoslására?

Kiterjesztette a városi teherviselés alól való mentességet a saját üzleti vállalatainak alkalmazottaira is; a saját kezelésébe vette azokat a jövedelmeket is, a melyek bérletéből eddig a városok még némi jövedelemre szert tehettek; megígérte

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

„Hands off!“

(Ne bántsd a másét!)

„Hands off!“ kiáltott Gladstone,
Zúgtad Britania:
Hadunknak Boszniát hogy
Kellott megszállnia.
Bámultuk emberséged,
Miként művid, jogod . . .
De fordul im a kocka,
Mint hallani fogod.

Volt, hol nem volt egy ország . . .
Gazdag volt bár nagyon:
Bírvagy kergette folyton,
Föld kellett s kincs, vagyon.
Uszott Nyugatra, Délre,
Keletre sok hajó
S rebolni szép jelszóval
Jól értett. — Ez való!

»Civilizálni járok.
Szent küldetésem ez le
Szólt gögös önteltséggel,
S meg Dél felé evez:
— Nyomorba dőlt rég Irland,
Már koldus India . . . —
De Transzvál kincses ország,
Ezt kell ma birnia!

Maroknyi népre ont hát
Tiz, huszszoros hadat;

De sziklaszirt fogadja,
S megáll az áradat . . .
Dél-Afrikában nemcsak
Arany s gyémánt terem;
De a világ csodája,
Egy hősi népelem:

Hitéért több száz éve
Keresni új hazát
Hollandból messze ment le,
Ott védve igazát.
Az Istent féltő, dolgos,
Erős nép lett s maradt;
Nagy honszerelme s harca
Mindenkit elragad.

Féltettük is a brittől:
Dávid s nagy Góliáth . . .
Nem! Párduc és oroszlán
Viv hosszú, bős csatát.
As: edzett, itja, fúrge;
Es: lomha, hizott, vén,
A toga, körme lágy — s hajh!
Spionskop s búr kemény . . .

Egy búr tiz angol ellen
Csodásan megfelelt,
S a zsoldos brit hol megfut,
Hol pusztuló hely . . .
Félszáz ezer halottja,
Sok ezre meg fogoly
A rabló hadnak — s győz bár,
Győzelme lüstgomoly . . .

»Felség! Búr Pardebergnél
— Hurrah! — letörve már . . .!»

S a britre — mig örömben
Honn fővezérre vár,
S a szent, igaz nagy Isten
Elé borulni kész,
Hogy hálaszót rebegjen —:
Leccap a félholt kéz . . . !

Hah! elfajult, kegyetlen,
Vad, kapzsi Albion.
Istenre mernél nézni,
Hivén: Ó pártodon?!
Egy Shakespeare, Byron, Milton
Pirulva sirnak — ládd!
S félnek: lesújt az Égnek
Égész haragja rád . . .

Köszönd jó, tiltakozó
Nőidnek, hogy ha tán
Kegyelmet nyersz — sok néptől
Megátkozott Kaján . . .
De egytől meg nem mentnek:
Hands off! zúg fú, fa, ág . . .
S rablásodért szíd, megvet,
Utál egész világ . . .

Európa! Gyáva! Kérd már
A néptipró kalózt:
»Ne öl! Zászlód a sárban . . .
Térj vissza! Mit rabolsz? le
— Nagy Isten! Sujtsd a gaszt le!
Alázd meg teljesen!
Im térdre hullva kérünk,
S majd áldunk lelkesen . . .

Végh Lajos.

a városok pénzügyeinek rendezését, de kisebb gondja is nagyobb annál, hogy ezt az ígérteit beváltsa, mert az erre megszabott véghatáridő, 1901. december 31-ike már küszöbön van s mindeddig semmit sem tett annak megvalósítására s így a vége felé közeledő mostani országgyűlés, sem az újra választandó képviselőház nem lesz abban a helyzetben, hogy a megígért törvényjavaslatot ez évben tárgyalhassa s a törvényhozás ígérteit beválthassa; a megígért adóreform is, melynek feladata lenne a házbéradónak a városi polgárokra nehezedő nagy aránytalanságait megszüntetni, szintén még a távol jövő kódébe van burkolva.

Marad tehát a nagyhangu program dacára minden a régiben s a városoknak úgy közületei, mint egyes polgárai mind jobban görnyednek meg a rájuk nehezedő terhek súlya alatt. Ily viszonyok között aztán tessék a polgári függetlenséget megőrizni, pedig hát ez fontos létérdeke a magyar nemzeti államnak s ezt ápolni első sorban lenne feladata a városok polgárságának úgy anyagi, mint szellemi, kulturális erejüknél fogva.

De talán gondja van a kormánynak arra, hogy a nehéz viszonyok között legalább a városok és városi polgárok önértetét, függetlenségét ápolja s így a magyarságnak ezt az erős oszlopát a lehetőségig megszilárdítsa? — Nos, ebben az irányban is szépen működik. A városi önkormányzatot, a mely iskolája lenne az önállóságnak és függetlenségnek, annyira respektálja, hogy beleavatkozik a legjelentéktelenebb belügyeikbe is s olyan gyámkodást gyakorol fölöttük, a milyen még a serdületlen kiskorúakkal szemben sem lenne helyén; a polgárság önértetét és függetlenségét pedig azzal nyomja el, hogy világos példákkal hajtja a kormány politikai szolgálataiba, mert jaj annak a városnak, a melyeknek polgársága ellenzéki álláspon-

tot merészel elfoglalni a politikában: az ugyan hasztalan kopog a miniszter urak ajtaján, a kormánykegy csak a mameluk-liferáló városokra mosolyog.

Igy vagyunk a városfejlesztő kormány-programmal: fényes ígérteik az elméletben, anyagi és erkölcsi megalázás és elnyomatás a gyakorlatban. De azért csak tessék a kormányt támogatni, unokáink talán majd megérik, hogy nemcsak deputációzások alkalmával hangzanak el fényes miniszteri ígérteik, hanem örvendezhetnek majd városfejlesztő miniszteri tetteknek is.

H i r e k.

Pécs, 1901. jan. 18.

Klub ur és Zsur asszony.

Legelőkelőbb ismerőseinket van szerencsénk üdvözölni: Klub urat, az érdemes gentleman és mélyen tisztelt nejét; Zsur ő nagyságát. Mindenütt található, csak otthon nem. Ők reprezentálnak, a nyilvánosság porondján elnek. Szükséges ez és gazdaságos. Ez tartja fenn az összeköttetést, a melyből viszont megszületik a protekció és a karriér.

Az apa egyik felé, az anya a másik felé, a gyermekek, a hány annyitellé. Egymás ujalmas és kedvetlen képét miért néznék; van már egymáshoz régen szerencsésük. És a mig Zsur asszony eleget tesz a társadalmi kötelességeknél, Klub ur sem marad tétlen. Ugyancsak híven mezüli a kártyaasztalt, nem passzióból, uri időöltésből, hanem kényszerű számításból: hogy tudniillik kinyerje a holt napi költségeket. Biztos szakmány után jár, ha megkapja, óvatos takarékoskossággal üzi, a mig keresi: házard és kiméletlen s ha karával dolgozik, ideges, szájalmadra hivatkozik és elcsüggedt.

Mindenkit eltölt a pénzszerzés vágya. Vagyont akar gyűjteni a férfi, a háztartásban spórol az asszony, jó pártit vadász a leány és jó hivatalt az urfi vagy fényes házasságot. De azonközben mindegyik dobálja a pénzt. Nappalt csinált az éjlel, nappalra, a kötelességteljesítés idejére pedig fáradt és kimerült.

mokat vesz észre. Megismerte, hogy szalmával van körül-fonva a kerék, a patanyomokból meg váltig okoskodik, hogy Fistiük, vagy a Lupu lovai járhattak-e erre. Ő már csak ezen a néven ismeri a két leghíresebb fatolvajt. Hanem hát az igazi nevüket talán már maguk sem tudják. Egyformán ügyes a munkájuk. A legszebb törzseket kiválasztják, szekercével úgy levágják a töven, mintha leborotváltak volna. — A helyét behintik száraz falevéllé; ember legyen ki megismerje, hogy ott valaha fa állott. Még az éjszaka fel lesz az otthon darabolva, nagyjából kidolgozva; ha, meg esetleg jön a házkutatás, hát azt mondják: vettem. Mert azt már megteszik, hogy hébe-hóba vesznek is egy pár szálat; ha aztán felelősségre vonják, egy egész csomó cédulát tudnak felmutatni a jogos szerzésről. — Ugy ismerik az erdő minden zegét-zugát, hogy akár bekötött szemmel is eligazodnak benne. Azok az apró gebék ügyességükkel csak kezükre járnak.

Figyelmesen ment az öreg a szakadékban fölfelé és már tisztában van vele, hogy a Valec-lunga völgy körül dolgozhat ma valaki. Már nincs szüksége a szekérszóra, el is hagyja és a bozóton keresztül rövidíti meg magának az utat. Jó ideje halad befelé, de még nem hall fejszecsapást, pedig számítása szerint már ott kellene lennie. Leereszkedik a völgybe és a hold bágyadt fénye mellett észreveszi, hogy a tulsó oldalon dolgozik két alak. A bozótok mögött odakerül és hogy erő-

Csak le kell rázni minél előbb a rendes napi foglalkozást. Eboen szükségtelen kitűnni, mert későbbre ígér jutalmat, előremenetelt: meg ma, vagy legkésőbb holnapra kell a jobb sors s ezért érdemes a vabankot tovább játszani. De a vabankhoz első sorban bank kell; a kinek nincs pénze, annak nem osztanak kártyát, a kinek nincs kártyája, az elesik még a reményétől is a nyerésnek. Tehát pénz, pénz! Ide vele, mi van eladó?

Kisdéd örökség, szülőktől maradt emlékek. Hamar készen vagyunk vele. Mi van még nagyobb drágaság, a miért pénzt adnak? Bizalom, tisztesség, hivatalos pártatlanság, befolyás, ártatlanság. Ki a vásárra! Nincsen inkompatibilitás! Élnei kell! A ki többet ad érte: viheti! Viszi is már. Nyomában a megbánás, a sülyedés, a dráma, az elcsüggedés, a bitetetés.

Klub ur is, Zsur asszony is tudja, mondja is a másiktól az ő háta mögött, hogy erején túl költekeznek, hogy nevelésében nagyozol, hogy ennek nem lehet jó vége, talán önmagára nézve is ki van kövezve jó szándékkal, mint a pokol tornáca. De nincs meg senkinek az erkölcsi bátorsága, hogy magának odakiáltssa és más előtt is bevallja, hogy szegények vagyunk, rossz uton járunk, fogjunk kezet mindnyájan, térjünk vissza a régi, meleg családi tűzhelyhez, az otthon kultuszához, a nyugodt élethez, a kitartó munkához, a porhintő szélhámosság megvetéséhez.

Egy csunya lány tragédiája.

A leány csunya volt, mint az éjszaka, eltorzult arca, bőszen villogó két szem nem jósolt semmi jót sem. A ki látta, elkerülte s még a saját társnői sem álltak vele szívesen szóba.

De volt mégis, a ki szerette, egy déli, szép legény, sugár növésű, délceg, az nagyon szerette a csunya lányt.

A legény pedig csak ettől a lánytól félt. Ha belenézett azokba a búbájosan csunya, ijesztő szemekbe, elvesztette minden akaraterejét s követte a szavát.

Az a szó pedig csakis a szerelemre irányult. A lány akarta, hogy a legény szeresse s hiába küzdött a szegény fiu, hiába fogadta meg, hogy másnap már elkerüli, mikor jött az este, rohant önkívületben, akaratlanul a csunya lányhoz.

sen nézi, dörmög magában: Tudtam, hogy Lupu, a fiát is elhozta, hogy kitanítsa.

Hogy az öreg nem hallott fejszecsapást, annak az volt az oka, mert már azelőtt, talán egy héttel is, vágta le egy pár gyertyánfát; kettőt szép csendesen leeresztettek a völgybe és most azon vannak, hogy felrakják a szekérre. Ha jól megy minden, két nap múlva szépen kifaragva ott diszelegnek a Mojsze Nicolae kapu bálványaként — helyük már meg is van ásva.

— Mit csináltok itt? — szól az öreg előre lépve.

A két alak leejti a fát, a fiu felkapja a durucot a földről, aztán ill' a berek, neki az erdőnek.

— Adj zálogot, — folytatja az öreg.

— Végy, ha mersz — hangzik a dacos válasz.

— No ne komédiázz, viszem be a lovakat, — aztán odalép Petru, hogy megfogja a kantárukat.

— Azt ne tedd, mert leütlek! — felelé Lupu és emeli a fejszét.

Hátralép az öreg és felemeli a puskát, melyet a duruca alatt rejteget. A mint emeli, megakad a ravasz a ruhában, lecsattan a kakas és a puska elsül. Kétszer is vissza adja az erdő a durranást.

Lupu elejti a fejszét, égnék kap két kezével, aztán hanyatt vágódik. Merveven áll ott az öreg a még füstölgyő szerzőszámmal, melyről alig tudta, hogy meg van töltve.

Oda-lent.

Hóval, zuzmarával vegyesen hordta az esőt a szél. Barabas az erdőre nem akaróztott kimenni, cirkálni az éjjel. Nagy ur is lett különben, hogy a kincstár oda építtette neki azt a sárgafalu, vörös téglafödélű kis házat az erdő szélére, hová mesterember lányát hozta feleségnek a városból. — Az asszonyka csinosan rendezte be a két szobát, még fehér csipke függöny is integetett a zsalugáter mögött. Az erdész urak se restelnek betérni hozzájuk uzsonnára. Az asszonynyal beköltözött egy kis jó mód is, tarhattak néhány tehenet is. Mellettük az öreg Petru pásztorkodott, kit aztán, ha ilyen rossz volt az idő, éjjeli szolgálatra kiküldött az erdőbe maga helyett. — Mert bizony szükség is van a szigorú felügyeletre, mikor a fél falu a kincstár erdejéből él. A legbecsületesebb oláh paraszt se restel elhozni egy szép törzset onnan. Ha pedig kérdőre vonják, hogy miért lopott, méltatlankodva feleli: «nem loptam, csak elvittem.»

Az öreg Petrunak se igen megy a fejébe, hogy most ő őrizze azt az erdőt, honnan haddanában ő vitt legtöbbet. De, hogy tönkrement és az erdőnél szolgálatba kellett állnia, már csak megteszi becsületesen.

A határdombon túl, hol az a szakadék kezdődik, melyről nem igen tudni már, hogy vizmosás-e, vagy régebben ott fuvarozták ki a fát, a hold előpislogó fényénél szekérnyo-

A pajtasai néha belekötődtek:

— Szép szeretőd van Jóska!

A másik hozzátoldta:

— Ugyancsak beleválasztottál pajtás.

Fájt ez nagyon a Jóskának s mentette is magát a pajtasok előtt.

— De ha nem tehetek róla, megbabonáztam, nem éreszt, nem tudok tőle szabadulni.

A Lövész-kertben ingerkedtek vele a lányok is.

— Hun hagyta a szeretődet Jóska?

Ilyenkor mintha furiák üldöznék, úgy rohant a lányhoz, a kit pedig dehogyan szeretett, csak szabadulni volt tőle képtelen.

Mikor oszt teljesen megbizonyosodott róla, hogy semmi ereje sincs a szakításra, mert a leány valami láthatatlan, delejes erővel huzza magához, elment egy javasasszonyhoz, hogy szabadítsa meg a varázstól.

Az asszony sokáig tanulmányozta a kártyáit, meg a bűvés jeleit, aztán azt mondta:

— Meg vagy te Jóska babonázva, rendszeren szabadulni úgy se tudsz attól a lánytól. De azért vagyok itt, hogy jó tanácsot adhassak. Mikor a legnagyobb szerelemben vagytok, ragadj botot és verd el a lányt. Biztosítalak, hogy soha semmi porcikád sem kívánczik utána.

Jött nemsokára a kényszeredett szerelem érája és a legérv rohant megint a lányhoz, mintha ismeretlen hatalom kergetné. Lázasan kapcsolta karjait a nyaka köré és csókolta azt a rut arcot, amelyet istenücske nem lehetett volna babonáság nélkül megcsókolni.

Aztán eszébe jutott a javasasszony beszéde, legyőzte az ellentállást, felragadott egy botot és úgy helyben hagyta ragyaverte ideálját, hogy az egy álló hónapig nyomta utána az ágyat.

Súlyos testisértés büntetével vádolva került a héten a törvényszék elé, a hol elmondta ezt a csodálatos bűbajt.

Természetes, hogy elítélték, de az elnök megkérdezte még:

— Aztán használt-e a verés?

— De bicony használt, mert asóta végig borzong a hátam is, ha csak rá gondolok. Melegön ajánlhatom mindenkinek, a ki hasonló sorba jut.

Naptár 1901. január 19-én.

Naptár: szombat, jan. 19. — Róm. kath. Kanut. — Prot.: Sára. — Görög-kel. (jan. 6.) Epi-

Odalép aztán Lupuhoz, lehajol, látja, hogy nyakából patakzik a vér, az arca egy párt vonaglik, egyet hörög, aztán kifordult a szeme fehérje. Elnézi még egy ideig, csóválja a fejét, mintha azt akarná mondani: »no, ez kikapta a magát!«

A halottat aztán felteszi a szekérre, egy pokrócot a feje alá gyűr, letakarja a duruccal, aztán közéje vág a lovaknak. Megindulnak szaporán, haza találnak egyedül is. A fatengely se nyikorog, megkente a gazda, mielőtt elindult; a kerék zörejét is felfogta a rácsavart szalma.

Petru megindult ellenkező irányban. Jó óra múlva kiér az erdőből, onnan betér a faluba, hol a községháza van. A rozoga községháza előtt rákiált az őr: »Haltverda.«

»On bun« (jó ember) válaszol az öreg, aztán betér az őrszobába. Leheveredik az alvó őrök mellé és pár perc múlva nyugodtan alszik ő is.

Reggel aztán elmegy az iroda elé és csendesen pipázgatva várja, míg jön a jegyző ur. El is jön, Petru illetőleg megismeri, aztán vár egy jó ideig, míg a jegyző ott beszélget a pópával, mikor az bejött a hivatalba, bekopogtat ő is.

— No mi újság? — kérde a jegyző, a köszönést viszonzva.

— Domnule, megöltem egy embert.

N. N.

fánia. — Zsidó: Tebeth 28. — Nap két 7 óra 26 perckor; nyugszik 4 óra 21 perckor. — Hold két reggel 6 óra 13 perckor; nyugszik délután 3 óra 24 perckor.

Időjelzés: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: jelentékeny csapadék nélkül fagy várható.

Pécsi dalárda estélye a Vigadóban 8 órakor.

Piknik a pécsi jótékony nőegyletben 8 órakor.

A polgári kaszinó estélye 8 órakor.

Vas és lakatosmunkások bálja a Scholz-sórházban 8 órakor.

Kádárszínház bálja a gyár-utca 7. szám a 8 órakor.

Színház: »Éjféltűn«, vigjáték.

— (Új regényünk.) Mai számunkban új regény közlését kezdjük meg. Az új regény szerzőjétől, Jámbor Józseftől több ügyes tárcát olvastak már olvasóink lapunkban. A regény helyi termék s érdekes, megkapó cselekménye van, mely bizonyára végig lekötöti az olvasók figyelmét. Új regényünket is — régi szokásukhoz híven, — könyvalakban közöljük.

— (Beteg a polgármester.) Mint részvétellel értesülünk, Majorossy Imre polgármester beteg és otthon az ágyat kénytelen őrizni. A polgármester betegsége ezelőtt három nappal erős meghűlésből származott; lefolyása azonban előreláthatólag enyhe jellegű lesz.

— (Zenés mise.) Tévedésen alapszik az a tegnapi hírünk, hogy febr. 2-án zenés mise lesz a vártemplomban. Mint illetékes helyről értesülünk, a nagyböjt előtt lesz ugyan még egy instrumentális mise, de nem febr. 2-án, hanem egy később meghatározandó vasárnapon és nem a vártemplomban, hanem a zenés misek eredeti otthonában, a lyceumi templomban. A székesegyházban husvét másnapján lesz zenés mise.

— (Személyi hír.) Nendvich Andor, árvaszéki elnök, helyettes polgármester, ma Budapestre utazott, hogy a gróf Festetics Andor színészeti felügyelő által holnapra a vidéki színészet ügyében egybehívott értekezleten Pécs városát képviselje. A helyettes polgármester ezenkívül több városi hivatalos ügyben is eljár Pesten s csak a jövő héten jön haza. Távolléte alatt s a polgármester betegsége folytán Tróber Aladár dr. főjegyző végzi a polgármesteri teendőket.

— (Perzsa rendjelek.) A király megengedte, hogy báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter, továbbá Jablány Sándor, esendőségi felügyelő és Láner Győző altábornagy a perzsa elsőosztályu nap és oroszlanrendjelt elfogadhasák és viselhessek.

— (Ünnepély a jégen.) A pécsi korcsolyázó-egylet vasárnap, folyó hó huszadikán, a jégpályán nagy jégünnepélyt rendez. Az ünnepély kezdete délután 3 órakor s a zenét az 52-ik gyalogezred zenekara szolgáltatja. Mivel ilyen jégünnepély már évek óta nem volt Pécsen, bizton remélhetjük, hogy a vasárnapi jégünnepélyen tele lesz a jégpálya s Halifax hivei tömegesen fognak résztvenni a ritka ünnepélyen.

— (Jelentés a vizről.) A Tettye vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: Folyó hó 18-án reggel 6 órakor a tettyei víztartóban 1000, az ellentartóban 843 kbm. víz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 726 köbméternek találtatott.

— (Farsang.) A holnapi szombat este ismét méltó képviselője lesz az idei farsang-

nak. Nem kevesebb, mint öt multság lesz holnap este, melyek között elsősorban áll a pécsi Dalárda dalestélye. A jótékony nőegyletben piknik lesz; a Polgári Kaszinó is rendez táncal egybekötött estélyt; a lakatos és vas. munkások a Scholz-ban rendeznek táncmulatást; végre a kádárok is mulatnak a gyár-utca 7. szám alatti vendéglőben.

— (Új kamarás.) A király Várady Géza, a honvédelmi miniszteriumhoz beosztott vezérkari testületbeli századosnak a cs. és kir. kamarási méltóságot adományozta.

— (A kat. kör táncestélye.) Nem szükséges a kat. kör egyéb multságai, ünnepei mellett sem tenni a nagy dobot, annál kevésbé pedig a kat. kör táncestélyek mellett, mert azok mindig fényesen sikerülnek. Hogy az e hó 30-án megtartandó táncestély is a farsang legsikerültebb elite táncestélyei közé fog tartozni, azt előre is meglehet írni. Most azt említjük csak fel, hogy a kat. körben tulnyomó számban meghallgatók lesznek a rendezők. Ezzel természetesen azt mondtuk, hogy fiatal, fáradhatatlan táncos igen sok lesz azon a mulatságon, a kik áthatva feladatuk fontosságától, annak mindenestre a legszivesebben meg is fognak felelni.

— (Balesetek a sötétben.) Tegnap estefelé, mikor a nap már leáldozott, az Incédy Dénes utca északi sarkán, a petrezselyem-utcából jövet két asszony és egy férfi esett a kövezetre egymásután. Ott ugyanis a gyerekek annyira felcsuszkáltak a gyalogjárót, hogy veszélyes rálépni. Így esett aztán meg, hogy a sötétben rámentek a csuszkára s gyors egymásutánban estek el. Az egyik asszony oly nagyot esett, hogy úgy kellett felemelni s visszavitték lakására. Valószínűleg ficamodást szenvedett.

— (A műkiállítás megnyitása.) A Nemzeti Szalon által Pécsen rendezendő kiállítás anyagát — több mint 200 képet — utnak indította már a Szalon igazgatósága. Az anyagból itélve, melyben képviselve vannak a legjobb kiállító művészek elsőrangú alkotással, ez lesz a legjobb tárlat, melyet eddig vidéken rendeztek. Rubovics Márk festőművész, a Nemzeti Szalon műtárosa, már ma Pécsre érkezik a kiállítás rendezési munkálatainak elvégzésére, melyben Semik Antal osztálymérnök fog neki segédkezni. Hock János alelnök és Róssa Miklós titkár a napokban szintén leérkeznek Pécsre, míg a jövő hét elején megtartandó vernissage-ra több művész is lerándul. A kiállítást előreláthatólag Hettyey Sámuel püspök fogja megnyitni a Kardos Kálmán utcában levő Schapringer-téle házban, hol a földszinten hét szoba fog állni a képtár rendelkezésére.

— (Farkas a vidéken.) Endrőd határában a napokban rettegésben volt a nép. Estefelé a faluvégén farkast láttak s természetesen megijedtek tőle. Másnap tegyveres emberek meglesték a farkast s akkor kiszült, hogy biz az csak kutya, nagy, fehér szőrű házörző kutya, mely pásztorórákra jár mostanában a szomszéd faluba. A tegyveres emberek aztán nyugodtan tértek haza aludni.

— (A pécsi korcsolyázó egylet közgyűlése.) A pécsi korcsolyázó egylet folyó hó 17-én délután 3 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését az egyleti csarnokban, melyre a tagok szép számmal jelentek meg. Az új tisztikar és választmányba következők választottak meg: Elnök Fekete Mihály, alelnök Littke Lőrinc, igazgató Lauber Viktor,

titkár dr. Zöld Sándor, pénztáros Notter Jenő, orvos dr. Folly Gyula. Választmány: dr. Darócy Aladárné, Erreth Kálmáné, ifj. Erreth Jánosné, Koszits Kamillné, Pintér Ferencné, Notter Jenőné, dr. Parragh Antalné, Littke Lőrincné, Fekete Irma, Elter Mici, Mazaly Etelka, Mende Ella, dr. Darócy Aladár, ifj. Erreth János, Kadisch Ernő, Lakits Gyula, dr. Lauber Rezső, Lewiczky Gyula, Papanek Oszkár, dr. Parragh Antal, dr. Sárkány Ármán, Koszits Kamill, Majorossy Viktor, Fekete Jenő. Számvizsgálók: Razgha Gyula, Lewiczky Gyula és Pintér János választattak meg.

— **(Helyreigazítás.)** A Zsolnayszobor-alap javára a pécsi kereskedelmi és iparkamarához érkezett adományokról szóló, lapunk múlt számában közölt LIX. kimutatásban tévesen közöltetett *Sável* Kálmáné urnó neve, a kimutatott 10 koronát *Sável* Kálmán adományozta a szobor javára.

— **(Kocsi karambol.)** Ma reggel az Incédy Dénes utcában két tejes kocsijött egymással szembe. Az utca szörnyűsége miatt a kocsik egymás mellett elhajítani iparkodtak, a hátsó kerekek összeakadtak s az egyik kocsinak összeakadt kereke össze is törött, a kocsijerogott. Ezen a két tejes kocsi összeveszett, de megelégedtek annyival, hogy cifrábnál-cifrább címekkel ruházták fel egymást az épen takarító szobacicusok legnagyobb mulatságára. Hát bizony baj is az, hogy olyan szűk az az utca s hozzá még sikos is mostanában.

— **(A központi telefon iroda.)** Hogy az állam átvette a városi telefon hálózatot a múlt évben, egyben gondoskodnia is kellett új helyiségről. Ez ideig az állam bérben birta a telefon iroda helyiségét, a napokban azonban átköltözik saját helyiségébe, a póstatávirda hivatalba, a hol már teljesen készen áll a helyiség. Az átköltözés az új helyiségbe február elsejére várható.

— **(A mohácsi iparosok olvasóköre)** január hó 26-án (szombaton) saját termeiben részben a Vörösmarty-szobor alap javára cotillonnal egybekötött zártkörű táncestélyt rendez. Belépti díj: Személyjegy 1 korona 20 fillér. Családjegy 3 korona. Kezdeté 8 órakor. Felülízetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **(Miniszteri köszönet.)** A válás- és közoktatásügyi miniszter megleghangú köszönetet mondott *Beszerédy* Pál orsz. selyemtenyésztési meghatalmazottnak, a miért a tolnai selyemfonoda gyári munkásai részére vasárnapi tanfolyamot tart fenn.

— **(Hányan vagyunk?)** *Pintér* Ferenc tanácsnok vezetése alatt tegnap este nyolc órára végezték el a népszámlálás eredményének összegezését. *E szerint Pécsen jelenleg negyvenkétezerháromezer lakos van*; a katonaságot ide nem számítva, kikkel együtt körülbelül negyvenötezerre lehet tenni városunk lakosságát. A szaporulat tiz év alatt nyolcezerháromezerötvenhét lélek, a mi 19.69 százalék, tehát nagyobb, mint a tiz év alatti országos átlag. A szaporulatból csak 1466 a természetes; 6890-et pedig a bevándorolt falusi szegény nép tesz ki.

— **(Elbocsátás a honvédség kötelékéből.)** *Szontagh* Károly, pécsi 8.-ik honvédhuszárezredbeli tartalékos hadnagy, a honvédség kötelékéből saját kérelmére elbocsátott.

— **(Adományok.)** A baranyamegyei Katona - Hadastyán - Betegsegélyző - Egyletnek *Frigyes* főherceg 50 koronát, *Spiesz* Nep. János kanonok 10 koronát adományozott.

— **(A pécsi „Chevra Kadisa”-egylet)** vasárnap, tolyó hó huszadikán délelőtt tiz órakor tartja az izraelita hitközség tanácstermében a évi rendes *köszgyűlést*. A *köszgyűlés tárgyai*: 1. Múlt évi jelentés. 2. Alapszabályszerű *választó gyűlés* február huszonnegyedikén délelőtt 9 órakor lesz ugyanott. A választás eredményét a február huszonhatodikán délután telnég órakor az izraelita iskola disztermében tartandó *nagy gyűlésen* hirdetik ki. A nagygyűlésen beiktatják az új tisztviselőket; előterjesztik a múltévi jelentést és a zárszámadásokat s a templomban ünnepélyes istentisztelet lesz. A *Spitzer* Lajos főgondnoksága mellett működő egyesület jótékonyági és kegyeletes cselekedetekre a lefolyt három év alatt 6801 k 42 fillért fordított; bevetele volt ez idő alatt 37.021 k 61 fillér; kiadása 38.886 k 44 fillér. Az egylet tiszta vagyona a múlt év végén 43.240 k 98 fillér volt. Az egylet tagjainak létszáma jelenleg 350. A lefolyt három év alatt 197 egyleti tag halt el. Az egylet jelenleg már hetven éves s 1830-ban *Stern* Jakab kezdeményezésére alakult.

— **(Még a tyuk is kikaparta.)** *Márton* Ilona, szakályi lakosnő, ma *Fischer* Zsigmond ferenciek utcájabeli ékszerésznél egy 35—40 forintos brillantgyűrűt becsültetett meg. Az ékszerész gyanusnak találván a dolgot, értesítette a rendőrséget s az ügy megindított nyomozás során kiderült, hogy a parasztszöny a gyűrűt ezelőtt *hat évvel* találta itt Pécsen a Littke féle ház előtt s azóta magánál rejtette. Természetesen a gyűrűt a rendőrség elkobozta; az asszonyt pedig jogtalan elsajátítás miatt feljelentették a bíróságnak.

— **(Elemelt télikabát.)** *Haj* Béla, szegzárdi építész, farkasbőrrel bélelt téli kabátját a napokban ismeretlen tolvaj a lakása folyosójáról ellopta. A rendőrség megindította a nyomozást, de eredményre nem jutott. Az értékes kabátot bizonyosan valamely kolduló vándorló legény emelhette el; mert most télvíz idején házról-házra járnak és ha tehetik, elviszik azt, a mi épen szemökbe ötlük.

— **(Szegzárd népessége.)** Szegzárd lakossága 10 év alatt nemhogy szaporodott volna, hanem inkább fogyott. Tiz évvel ezelőtt, 1890-ben megejtett népszámlálás szerint Szegzárdnak 14.325 lakosa volt, most pedig csak 14.269 a lakosok száma; tehát a csökkenés 56 lakos. A most megtartott népszámlálás adatai ezek: Az épületekben levő lakott lakások száma 3383, nem lakott üres lakások száma 118, az épületekben levő háztartások száma 3359; a népszámláláskor jelen volt és számlálólapon összeírt egyének száma 1370, vendégek, átutazók 183, a lakáshoz tartozó távollevők száma 366. E három utóbbi szám eredményezi a 14.269 lakost.

— **(Furosa passzió.)** Valaki az éjjel a Ferenciek-utcáján *Kremsz* András cipész háza előtt ellopta az utcai folyókáról a vasrácsot. A rendőrség keresi a tolvajt.

— **(A magyar állampolgárság.)** A miniszterelnök, mint belügyminiszter elrendelte, hogy a magyar állampolgárság nem szü-

nik meg akkor, ha az illető magyar ember hosszabb ideig külföldön tartózkodik, de időközben, hacsak kevés időre is, visszatért Magyarországra, vagy ha honosságának elismerése dolgában lépéseket tett. A belügyminiszter e határozatára egy most előfordult konkrét eset adott alkalmat.

— **(Tolvaj takarítónő.)** *Schwarz* Fülöp Radonay-utca 1. sz. alatti lakosnőként szolgált egy özv. *Nagy* Mártonné nevű asszony. Ma a bejárónő elloptott *Schwarz*éktól egy pár cipőt s egy csomó fehérneműt s azzal megszökött. A rendőrség keresi.

— **(Csillaghullás a honvéd önkénteseknél.)** A közös hadügyminisztérium, mint jeleztük, elhatározta, hogy az egyéves önkéntesek közül azokat, akik különös buzgalmat tanusítanak, az újvire örvetetői csillaggal tünteti ki. Eddig ugyanis az önkéntesek csak az iskola befejezése után, márciusban kapták meg a két csillagos káplári rangot. Az új kitüntetést, az egy csillagot, már újévkor ki is osztották a közös hadseregbeli önkénteseknek, míg a honvédönkéntesek jobbjai most kapták meg a címzetes örvetetői rangot.

— **(Lövöldöző pincér.)** *Strényi* Ferenc és *Pázmán* István, szegzárdi pincérek, a napokban kimentek a vasuti vendéglőbe, hogy ott mulassanak. A mulatságot kártyázással kezdték, melyben *Strényi*nek kedvezett a szerencse, a ki csakhamar elnyerte *Pázmán* 12 koronáját. Midőn *Strényi* a nyereséggel távozni akart, *Pázmán* utját állotta és pénztét visszakövetelte. Miután ezt *Strényi* nem akarta megtenni, *Pázmán* egy szódás üveggel fejbe vágta, majd revolvert vett elő és azzal kétszer *Strényi*re lött. Szerencsére a lövések csak *Strényi* kabátját lyukasztották ki. A lövöldöző pincér azzal indokolta haragját, hogy *Strényi* hamisan játszott s így nyerte el a pénztét.

— **(Fényképészeti műterem.)** *Marton* István helybeli fényképész ez uton is értesíti a tisztelt közönséget, hogy helyben a *Ferenciek* utcája 21. sz. házban fényképészeti műtermet rendezett be, hol tartós és precíz kiállítású fényképeket a legolcsóbb áron készít. Csoportképek árai megegyeznek szerint. *Marton* kívánatra a megrendelő lakásán is eszközöl fényképfelvételeket. Az általa készített remekkivitelű arképes levelezőlapok különösen megérdemlik a nagyközönség érdeklődését, melyeket úgy fénykép, mint felvétel után olcsó áron készít.

— **(Revolver.)** Három mulattak együtt a csoknyai korcsmában: a nyiresi szeszgyár vezetője, egy gépész és a korcsmáros. A korcsmárosnak nagyon szép, ezüstveretes revolvere volt, minélfogva azt dicsekedve mutogatta vendégeinek. A gépész szakértőszemmel vizsgálta, kipróbálta a járását; vigan csettegett a szép revolver... egy ben'felejtett éles töltény azonban elrobbant s a golyó a szeszgyár vezető mellébe furódott a keresztcsontja alá. A sebesültet a mégrémült korcsmáros azonnal kocsi tette s bevitte a kaposvári közokrházba, hol a sebből a golyót szerencsésen kivették s a szeszgyáros ma már a gyógyulás útján van. De azért a legszebb revolvert is célirányos első sorban az iránt megvizsgálni, hogy van-e benne töltény. csak azután... is jobb félre tenni, mert a disznóláb is elsül, ha az Isten akarja.

— **(Meglopta az anyját)** *Bok* Mihályné *Dóci* Ludovika, siklósi-utcai lakosnőnek van egy leánya, *Bok* Mari, a ki ma jött ki a közokrházból. A leány, mikor anyja nem

volt otthon, ellopott attól egy pár cipőt, egy öltözet ruhát, egy télikabátot s egy télikendőt, magára öltve azokat, elment hazulról. Az asszony fejelentette lánya eme tettét a rendőrségen s a tolvaj lányt most keresik.

— **(Farkasok.)** A hidegre és farsangra stilszerűen megérkeztek a farkasok is. Horváth Pál belegi ember — mondja a tudósítás — kiment az erdőre és ott veszett, mert megégették szőrös lábától a farkasok. Csak a csizmáit és azokban alsó lábszárait találták meg, melyeket, mint illik, meghagytak a — mesebeli farkasok.

— **(Nagy haladás.)** Örvedetes jelenségek láthatók a nap alatt, illetve városunk látóhatárán. Az utcák gyalogjáróira tagyott havat kezdik lekaparni onnan. Természetesen csak a fővonalakra érhető ez, a mellékutcákban meg van engedve, hogy bárki tetszése szerint a nyakát törhesse. No de ennyivel is meg kell elégednünk s legalább a fővonalaknak meglesz a tisztességes képük,

— **(A gyomor rendes működésének fontossága.)** Az étvágy eltűnik és az ellenszenv minden táplálék iránt annyira előrehalad, hogy a legcsekélyebb étel undort okoz önnek. Ez könnyen kitűnik abból, ha az emésztés annyira nehéz lesz, hogy az ember szívesebben bőjtől és könnyebbnek tetszik az éhenhalás, mint oly rettentő fájdalmak elviselése, a miket a gyomor betegségei feltételeznek.

Találkoztam ezen betegségektől meglátogatott szerencsétlenekkel, a kik gyógyulásuk fölött már kétségbeestek és irtóztak a gondlattól, hogy az asztalhoz kell ülniök. És mégis gyakran oly könnyen lehet enyhülést, sőt

gyógyulást is találni. Ezen érzékeny szerv elgyengülése nagyon gyakran a hiányos vérkeringésre vezethető vissza, mely a gyomor rendszer mozgását megakasztja és működését teljesen megzavarja. Ennek oka a vér tisztálansága vagy kimerülése. Erősítse azt meg, hogy ismét erőteljesen és tisztán keringjen, és mindezen zavarok el fognak tűnni és nemcsak az étvágyat fogja ismét visszanyerni hanem régi erejét és jó kedélyhangulatát is.

Sok más betegség, a mely ugyanezen okból ered, hasonló módon gyógyíttatik, u. m. vér szegénység, sápkór, neurasthenia, rheuma és az általános gyengeségi állapot úgy férfiaknál,

mint nőknél. A Pink-labdacsok ilyen esetben a legjobb gyógyszer képezik, a mit csak használhatunk. Krebs asszony Vevey-ben (Svájc) is ezen meggyőződést szerezte és az következőképpen közli velünk:

»Egy idő óta a Pink-labdacsokat használom gyomorbajom ellen. Minden étel elviselhetetlen fájdalmat okozott nekem és semmiféle kezelésnek nem volt eredménye. Csak a Pink-labdacsok használata után nyertem ismét vissza étvágyamat és szenvedéseim elmúltak. Most nagyon jól érzem magamat és ezen labdacsokat mindazoknak a legjobban ajánlhatom, a kik ezen betegségben szenvednek.«

A Pink-labdacsok kaphatók minden gyógyszerárban, valamint a magyarországi

főraktárban: Török József gyógyszerárban Budapest, király-utca 12. sz., dobozonként 1 frt. 75 krért, vagy 6 doboz 9 forintért.

Folyószám 109. Idénybérlet 109. Páratlan bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, szombaton, január 19-én:

Éjfél-után.

Hajó Sándor vígjátéka.

Személyek:

Füzes Róbert	Delli Lajos
Ella	Kende Paula
Nelly	Komlóssy Ilona
Emódi Vilmos	Füredi Gusztáv
Mareánszky Tibor	Rajz Ödön
Paulien Ákos	Németh János
Egy ur	Vágó Béla
Sárközy	Nagy Dezso
Blanka, felesége	Jessenszkyne
Szeredy	Nádassy József
Házi kisasszony	Simon Mariska

Holnap, vasárnap, január 20-án:

Délután 3 órakor félhelyárral.

A vén bakancsos és fia a huszár.

Népszínmű 4 felvonásban.

Este félnyolc órakor rendes helyárral.

Hoffman meséi.

Operette 3 felvonásban.

Művészet, irodalom.

○ „Vizváry Mariska“ a nemzeti színház jeles művésznője a jövő hét folyamán vendégszerepelni fog színházunkban. A művésznő

És a két jóbarát elvált. Kázmér dult fult mérgében. Nem tudta magának a hallottakat megmagyarázni. Mikor a Málle- és Cvitye utca sarkához ért, ahol özvegy Soerberiné vendéglője volt, önkénytelenül megállt és szeméit merően rászegte a vendéglő cégablájára. A következő percben már villámgyorsasággal rohant Cvitye-utcai lakására. Már várták az ebéddel. Ráveté magát a pamlagra és tovább gondolkozott.

— No majd délután többet — és kiment ebédezni.

Mielőtt tovább mennék, kötelességemnek tartom kedves olvasóimnak felvilágosítással szolgálni személyeimről. Trszky Vladimir, Trszky Pál stanislawovi földbirtokos fia, ki iskoláit Magyarországon O . . . városában végezte. Midőn iskoláit befejezte, atyja tanulmányuttra küldé, mely utazása alatt tapasztalatait sokban volt alkalma gazdagítani. Mint férfi tért vissza szülővárosába, Stanislawovba, hol atyja átadta neki a gazdaság vezetését. Tapasztalatokban gazdag fiának kezében biztosnak érezte magát Vladimir atyja. Bár még a huszonharmadik tavasz elején járt Vladimir, de azért testben-lélekben sok nálánál idősebbet túlhaladott. Magas volt, mint a fenyőszál, telt izmokkal, napbarnította arccal, kék, majdnem sötétzöld szemeiben valami titokszerű tűz lakozott; aztán az a gesztenyebarna haja az oldalán elválasztva és szőke bajusza, olyan különös kifejezést kölcsönöztek arcának. Egyetlen gyermeke volt szüleinek, hanem az édes anyja, Trszkyne Leveles Ida, vigyázott is reá, mint a két szemé fényére, pedig Vladimir már komoly férfiú volt. Talán felesleges is lett volna az anya részéről az a nagy figyelmetesség. De az édes anya, az olyan, mint az örökös

AKI CSAK EGYSZER SZERET.

REGÉNY.

IRTA:

JÁMBOR JÓZSEF.

PÉCS, 1901.

A „PÉCSI FIGYELŐ“ KIADÁSA.

három legjobb szerepét játsza el a pécsi közönség előtt, mely őt eddig csak jó hírnévről ismerte, most azonban alkalmunk lesz tehetségét is megismerni, melyet eddig úgy a fővárosban, mint a vidék elsőrendű városaiban nagyra becsültek. *Visváry Mariska* hétfőn a déli gyorsvonattal érkezik Pécsre s valószínűleg férje *Tapolcai Dezső* is vele jön.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetei.

1901. január 18. délután 2 órakor

Barometer (redukált) = 770.6 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = - 3.6 °C.

» maximuma: 3.0 °C

» minimuma: -10.8 °C. } tegnapi.

Párányomás: 8.0 mm.

Relatív nedvesség: 87. %.

Felhőzet: ☉ ☽

Szélirány s erő: SW. 1. —

Csapadék 24 órai: —.

Hő 7 Cm.

Hideg, száraz idő várható.

Dr. Csirer.

Farsangi naptár.

Január tizenkilenc. Pécsi Dalárda tánc-est egybekötött dalestélye a Vigadóban. — Piknik a jótékony nőegyletben. — Pécsi Polgári Kaszinó táncestélye saját helyiségében. — A siklósi izr. Jótékony nőegylet calicot bálja Siklóson a Pelikánban. — Kádársegédek szakegyletének bálja gyár u. 7. szám alatt. — Vasmunkások bálja a Scholz-sörházban. —

Január huszonhat. Nagy munkás-bál a Vigadóban. — Pécsi asztalosok bálja a Scholz-féle sörházban.

Január huszonhét. A jótékony nőegylet második thea uzsonnája saját helyiségében. **Január harminc.** A »Pécsi Kath. Kör.« táncestélye.

Február egy. Pécsi önkéntes tűzoltóegylet bálja a Scholz-féle sörházban. — Hivatalszolgák bálja a Vigadóban.

Február kettő. Lakatos-bál a Vigadóban. — A jótékony nőegylet domino-bálja a Nemzeti Kaszinóban. — A bar-seilyei olvasókör bálja az ottani nagyvendéglőben. — Pécsváradi társaskör bálja. —

Február három. A Pécsi Nemzeti Színház munkás-személyzetének táncestélye.

Február négy. Herczenberger táncestélye a jour-fix és délutáni kottériák részére.

Február hét. Polgári bál a Hétfejedelemben.

Február kilenc. A »Nemzeti Kaszinó« bálja. — Szabómunkások álarcos bálja a Scholz-sörházban. — Herczenberger nagy táncestélye a Vigadóban. —

Február tíz. Fodrászok bálja a Vigadóban. — Höfler-gyári munkások bálja a Scholz-sörházban.

Február tizenhárom. Jogászbanda tánc-est egybekötött hangversenye a Vigadóban. —

Február tizenhat. A Pécsi Polgári Kaszinó táncestélye saját helyiségében. Felolvasással, énekkel és szavalattal egybekötve. — Munkásképző Egylet álarcos farsangi estélye a Scholz-sörházban. —

Február tizenhét. A »Pécsi Polgári Daloskör« farsangi estélye a Vigadóban.

Február tizennyolc. A Kath. Kör második táncestélye.

Február tizenkilenc. A Pécsi Dalárda humorisztikus estélye.

A PÉCSI NEMZETI SZÍNHÁZ JÖVŐ HETI MŰSORA.

Vasárnap, jan. 20-án délután: *Vén bakancsos és fia a huszár*; este: *Hoffmann meséi.*

Hétfő, jan. 21-én rendes helyárrakkal: *Mártha.*

Kedd, jan. 22-én: *Gauthier Margit.* *Visváry* Mariska első felléptével.

Szerda, jan. 23-án: *Olemanceau.* *Visváry* Mariska második felléptével.

Csütörtök, jan. 24-én: *Francillon.* *Visváry* Mariska bucsufelléptével.

Péntek, jan. 25-én: *Kis szökevény.*

Szombat, jan. 26-án: *Görög rabszolga.*

Bűnügyi tárgyalások jegyzéke a pécsi kir. törvényszéknél.

1901. január hó 21 én.

8615. Deminger Katalin ellen becsületsértés és rágalmazás miatt.

5703. Réz István ellen becsületsértés és köz-csend elleni kihágás miatt.

8764. Gójjics Istvánné ellen súlyos testi sértés miatt.

9001. Fischer Herman ellen [köz-csend elleni] kihágás miatt.

9018. Guth Katalin ellen lopás miatt.

9026. Bodó Balázs ellen becsületsértés és köz-csend elleni kihágás miatt.

1901. Január hó 23-án.

9580. Rác János ellen súlyos testi sértés miatt.

9000. Göbel Ferenc és társai ellen lopás miatt.

155. Szarkárdi Sándor ellen lopás miatt.

I.

— Mit akarsz ezzel mondani? — kérdi bámuló arckifejezéssel Aldor Endre, egy magyar származású, stannislamovi vállalati hivatalnok barátját, Petarszky Kázmért. — Vagy talán rosszul esett előbbi kijelentésem?

— Mindenesetre — folytatja a beszéd fonálát Kázmér. — Azt hittem, hogy neked ez ügyben szabad nyilatkoznom. És te így válaszolsz?

— Hja, kedves Kázmérom, én nagyon jól ismerem Trszky Vladimir szívbeli ügyeit. Nem ajánlanám még most sem, hogy Soerberiné leányára jelenlétében csak rá is nézz. Igaz, hogy Vladimir ma már boldog nős ember, ha ugyan az, de Máriát még mindig szereti. Igen, kedves barátom, ez így van.

— Igazán Endre, nem értelek. Vladimir és Mara egymást még nem ismerték, hogy tőle hallottam volna, mi-kép boldog, de hisz ez köztudatu dolog. Olyan leányt vett nőül, akit szeretett és még mindig a Soerberi Máriáról álmodozik. Igazán nem értelek.

— Nos barátom, délután szabadunk van mindket-tőnknek. Kérlek, légy szives, látogass meg lakásomon. Háromig várlak. Majd elmondok mindent. Hanem te Kázmér, most nem a Brez utcában lakom, hanem a szt.-Háromság tér nyolc szám alatt. Szervusz!

1901. Január hó 25-én.

9508. Fischer Péter és neje ellen személyes szabadság megsértése miatt.
9539. Hegedűs István ellen hatóság elleni erőszak miatt.
146. Ifju Danke Ferenc ellen lopás miatt.
1901. évi január hó 26-án.
8874. Paul Jakab és Koch István ellen becsületsértés miatt.
8876. Hummel Péter és Zsiros Juliánna ellen könnyű testi sértés és becsületsértés miatt.
9145. Schwartz Jenő ellen becsületsértés miatt.
9495. Graf Zsigmond ellen becsületsértés miatt.
9360. Kovács Matia ellen becsületsértés miatt.
5379. Balogh József és társa ellen becsületsértés miatt.

T a n ü g y.

(**Kitüntetett tanítók.** A magyarosítás terén kifejtett munkásságukért *Hetyey* Samuel megyéspüspök rendeletére dicséret oklevéllel és ötven-ötven korona jutalommal lettek kitüntetve az egyházmegye következő tanítói: Réder János (Árpád), Tavali Ferenc (Szilvás), Lieber György (Gyód), Müller Imre (Német-Márok), Winkler Antal (Lapáncsa), Weininger Kálmán (Karancs), Faller Matyas (Baán), Frey János (Maiss), Komlósi Antal (Szabar), Jakab Fülöp (Nafasd), Hetényi Julia (Magocs), Kuttalik Istvan (Hórayék), Waidfogel Ferenc (Potouy), Reitberger Vilma (N.-Márok), Hambach Péter (Csibrak), Roth Alajos, Kaposy Tereza (Nemeth-Keér), Mussong Gyula (Hogyész).

(**A Troll-féle alapítvány részesei.** Troll Ferenc val. püspöknek az egyházmegyei tanítók javára tett alapítványából egyenkint 100 korona segélyt kaptak a következő tanítók: Kollár Ignác somogyi, Horváth Istvan aranyosi, Csaky Zsigmond szadai sz. királyi Schneider Henrik siklósi, Schmidt György sz. istvani, Weber József izabellatödi, Tobai József udvardi, Jeszenovszky János bozsoki, Lieber Imre palonycsai, Krückenberger Mihály pusztafalui, Kónyi Adél, szászvári, Kulcsár Istvan vargasi, Lasanyi Janos tot-ujfalui, Ebric Istvan, Jurisa Károly dolnji-miholjaci, Reitberger Vilma nagy-mányoki, Bene Lajos kurdi, Kindi Vilma tanási, Takács Pius ozorai, Csekey Károly duna-földvári, Nemes Győző szegárd újvárosi, Radics Gyula zombai.

Közgazdaság.

Egy pécsi javaslat.

— A cipészipari szakoktatás szervezése. —

Pécs, 1901. január 18.

Tegnapra, e hó tizenhetedikére, tüzte ki napirendre az Országos Iparegyesület a pécsi ipartestületnek e tárgyban előterjesztett javaslatát. Pécs városától megszoktuk — írja a »Magyarország« — hogy az ipar- és kereskedelem terén magvas és a közjót szolgáló programmal dolgozik közgazdasági bajaink szanálásán s azért érdeklődünk mostani javaslatára tárgyalása elé is. Habár a javaslat csak a cipészekkel foglalkozik, a háttérét kis-

ipari egész mizéráink képezi, s a cipészekkel csak azért kell most elsősorban foglalkozniok, mert a temesvári »Turul« éppen ezeket a a szegény verebeket készül kipusztítani.

A pécsi javaslat odairányul, hogy a cipészipari szakoktatás országosan szerveztessék, a Budapesten már oly szép eredményt elért intézet mintájára olyként, hogy a kamarák székhelyeim felváltva rendeztetnek a tantolyam, a melyet minden törekvésre vágyó cipész- és csizmadiaiparos, segéd és tanonc látogathasson és mesterségében magát tökéletesíthesse; a mely tanfolyam szervezésére hozandó anyagi áldozatot bizonyára messze felül fogja mulni annak erkölcsi sikere.

A pécsi javaslatra az országos iparegyesület igazgatósága felszólítására véleményt, illetőleg javaslatokat terjesztettek elő a bőr- ipari szakosztály, kolozsvári cipészkongresszus szakiskolai bizottsága és Krassófi János fővárosi cipész. E javaslatok együttesen kerültek tárgyalásra; így tegnap igen érdekes ülés volt az Országos Iparegyesületben *Krassófi* János elnöke alatt. Az értekezleten a cipészek s bőr- iparosok nagy számban vettek részt s az ipartestület is képviseltette magát.

Gelléri Mór vázolta a szakiskola létesítésének nagy fontosságát az iparra nézve. A kisipar csakis így haladhat s állhatja meg a versenyt. Csak az a kérdés, ki állítsa fel az iskolát. A beérkezett indítványok részint az állam feladatának tekintik ezt. Megindult ezután a vita a szakiskola létesítése felől s a felszólalók kivétel nélkül helyeselték azt.

Speray János hangsúlyozza, hogy az ipar szakoktatás az állam feladata s csakis a kormány által létesített iskola lehet állandó, mint azt más iparágak is mutatják. Az ipartestülettől nem sokat lehet várni.

Both János hasonló értelemben beszél.

Nagy Albert sokkal szélszerűbbnek tartja, ha az ipartestület létesíti az iskolát, mert így gyorsabban létesülhet az. Különbösen sokkal fontosabbnak tartja, ha a műhelyben a tanoncokat gyakorlatilag jól kiképezik. Hátrányos az iparra, hogy az iparosok jó része nem dolgoztat műhelyben, hanem kiadja ugynevezett ülőmunkásoknak s így a fiatalok nem sokat tanulhatnak.

Marton Alajos az ipartestületet gyengének tartja arra, hogy egy szakiskolát fentarttasson.

Az elnök összefoglalva a vita eredményét, sem a technikai, sem az elméleti oktatást nem tartja elegendőnek, hanem a gyakorlati oktatás mellett alkalmat kell nyújtani a felsőbb kiképzésre. Az iparegyesület mindenestre felterjesztést fog intézni a kormányhoz. Bizzák a további teendőket az iparegyesületre, mely a kormánynál meg fogja tenni a kellő lépéseket.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése január 18-án. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) *Percel* Dezső elnöke alatt a Ház mai ülésén bejelentették *Dégen* Gusztáv, *Dienes* Marton és *Molnár* Józsiás mandátumainak igazolását.

Hegedűs Sándor, kereskedelmi miniszter, beterjesztette az »Adria« tengerhajózási

vállalattal kötött új szerződésre vonatkozó törvényjavaslatot.

A belügyi költségvetés folytatólagos tárgyalásánál *Bartha* Ödön szolt elsőnek. Egységes közigazgatást, az ezerféle kihágási rendeletek egyszerűsítését kívánja. A kivándorlás megakadályozására hathatós védelmet kíván. A kisbirtokosok intenzív támogatását óhajtja; a közigazgatás közvetlen ellenőrzésére külön ügyosztályt kíván. A gyógyszerári jogadományozás helyett a minősítettek szabad versenyét kívánja. Hibáztatja, hogy az új brassói főispán németül beszélt beiktatásakor.

Ugron Gábor közbeszól: »Lásár jobb magyar, mint ezer más!«

Bartha Ödön végül az általános szavazati jogot kívánja, mondván, hogy *Deák* Ferenc is kívánta.

Ez zajos ellenmondást okozott jobbról.

Szünet után *Berzevics* Albert szolt. A közigazgatás reformját oly nagy feladatnak tartja, melyet a mostani országgyűlés nem végezhet el. A közegészségügy államosságát nagyon óhajtja. A Budapest viszonyaival ellenséges híresztelések ellen kikel; elismeri, hogy törvényhozási, esetleg kormányzati intézkedésre szükség van, de a bajok híreszteléseit tulzoltak. Bizik a kormány jóakarátában és az állam áldozatkészségében, hogy a rohamosan fejlődő főváros segítségére lesz.

TÁVIRATOK.

— **Boerok szökése.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Londoni távirat szerint sok boer fogoly megszökött Ceylon szigetéről.

— **Öngyilkos asszony.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) *Löwenstein* Dávid jómódu budapesti kereskedő neje ma délelőtt Andrássy-uti lakásának konyhájából a világító-udvarra vetve magát, meghalt. Tettének okát nem tudják.

— **A braganzai herceg váltója.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A budapesti törvényszéken ma megkezdődött *Lukács* (Lefkovics) és *Varga* Antal pénzügyőrök ellen, kik a braganzai hercegnek négyezer koronáról szóló váltóját negyvenezer koronára hamisították, a végtárgyalás. A tárgyalóterem zsúfolásig tömve hallgatósággal. A tárgyalás pont délben kezdődött.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Nyilt-tér.

Egy

pécsi takarékpénztári részvény

1900. évi osztalék jogosultsággal eladó. Értesítést ad s esetleg ajánlatokat el is fogad f. évi január 22-ig: Dr. Nick Alajos ügyvéd, Pécs
[sz. kir. város tiszti ügyésze.]

Hirdetések.

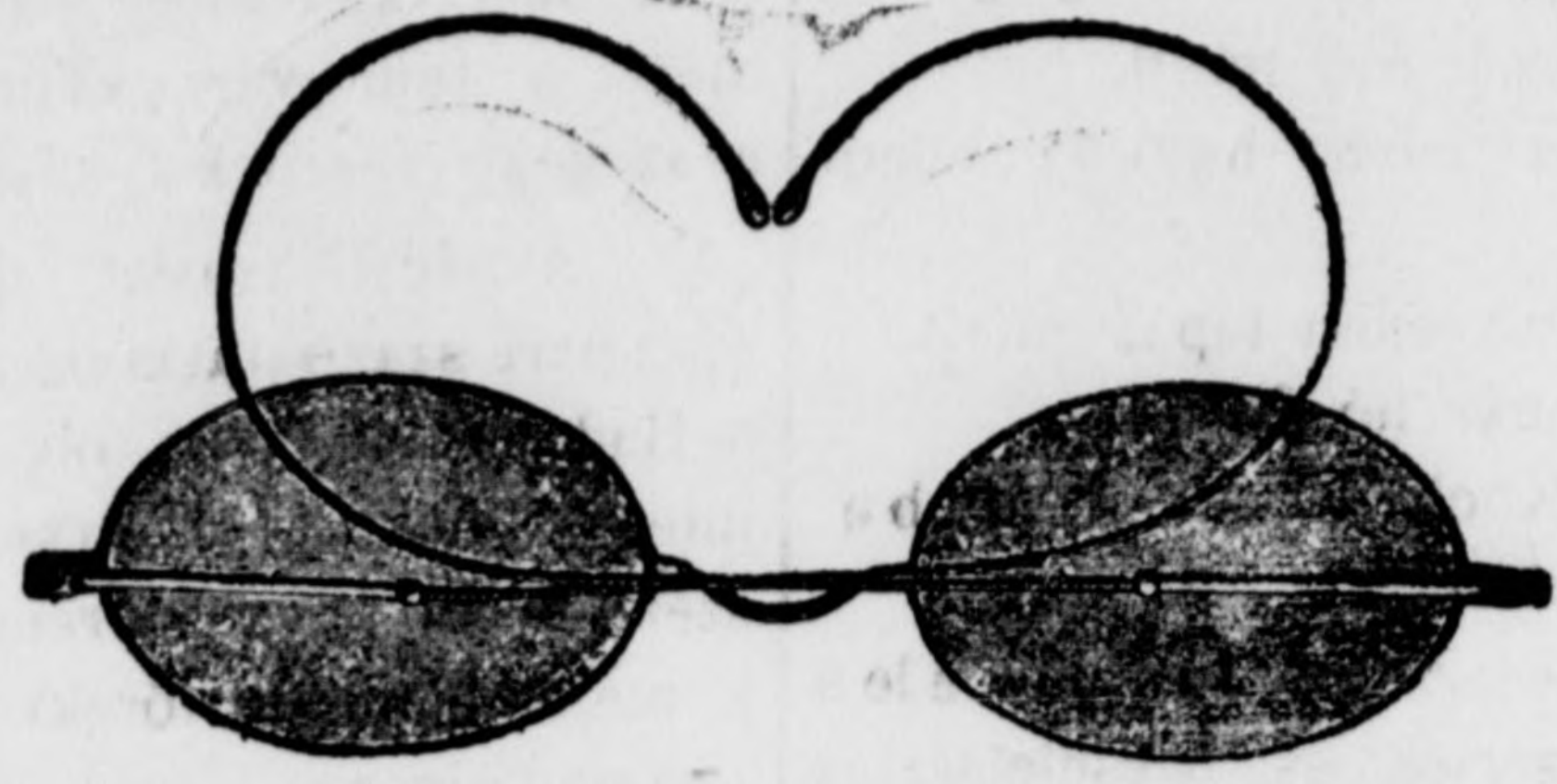
Jó bornak

nem kell

CÉGÉR.

Polgári söresarnok
Király-utca 2.

(a régi Hirczi-féle helyiség.)

A szemüveg, vagy orrszorító viselőkre nézve nagyon fontos!

Folyó évi december 1-től leszállított árak mellett.
1 szemüveg vagy orrszorító 1 ft.
1 " " " Hegyi jegec-üveggel 3 "

Schönwald Imrénél
Pécsett, Király-utca Hattyu-épület.

Mindennemű javítások a leggyorsabban és olcsó áron eszközöltetnek.

Hirdetések

a hirdetésbélyeg megszűnése folytán
jutányosan felvételnek a
„Pécsi Figyelő“ kiadóhivatalában.

